

Aux armes citoyens!

A viharos 1800-as évek első évtizedének végét írjuk. Győr városában járunk, ahol I. Napóleon francia császár seregei elsőpró vereséget mértek csapatainkra.

Az eredményes korzikai származású hadvezér az ütközet után néhány héttel úgy döntött, hogy augusztus 31-én, Győr várának bevétele után egy éjszakát a város falain belül tölt. Még júniusban a csata után az osztrák-magyar haderő katonái és parancsnokai János főherceget okolták a késői visszavonulás miatt, ami hiábavaló áldozatokat követelt. Tudósításunk során Pannónia gyöngyszemének polgárait kérdeztük.

„Hogyan élték meg a csatát?”

-Nagyon érdekes volt számomra hallani a csata robajait, az ágyúk dörgését, a puskák ropogását. Sajnos koromnál fogva még nem állhatok katonának, de a későbbiekben örömmre szolgálna a hazámért küzdeni, mint ahogyan édesapám is tette.

-Gyászos reggelre ébredtünk kishúgommal. Váratlanul toppant be hozzánk a leendő férjem egyik bajtársa. Az arcára volt írva a fájdalom. Egy darabig a szavakat kereste, majd könnyek közt tudatta velünk a jegyesem tragikus halálát.

-Amikor meghallottam a lovak nyerítését és patáik dobogását, előtörtek belőlem az emlékek. Hajdanán, amíg az egészségem engedte, én is katona voltam.

„Milyenek találják Napóleont?”

-Délceg fiatalember, az én férjem is ilyen szép volt az ő korában. Megtisztelőnek érzem, hogy egy ilyen nagy ember a városunkba látogatott.

-Háát nem t'om, eléggé köpcös kis alak, azeccer biztos. Nem tetszik annyira a stílusa, ennek tetejébe még asse értem, mit mond. Tény, hogy a tevékenysége nem kismiska, de hát ha már idegyün, legalább magyarul tudjon beszélni.

-Csak azt az egyet nem értem, hogy országunk milyen szerepet játszik az ő haditerveiben. A jelleme... egész kedvesnek tűnik a maga módján, olyan tipikus francia.

Legnagyobb szerencsénkre összetalálkoztunk a város egyik legszebb palotájának

tulajdonosnőivel. Őket érte a megtiszteltetés, hogy fogadhatták a francia császárt.

„Hogyan viselték, hogy az Önök házában szállt meg?”

-A házat nagynénénk hagyta ránk, aki egy ismeretlen betegségnek esett áldozatul. Nagyon korán távozott közülünk, hatalmas úrt hagyva maga után. A városi tanács megkeresett minket a napokban, hogy egy fontos személynek és kíséretének kellene szállással szolgálnunk. A kérésnek eleget téve előkészítettük a legelőkelőbb szobáinkat, hogy nevezetes vendégünk méltó körülmények közt térhessen nyugovóra. Azt azonban álmunkban sem mertük volna remélni, hogy Európa egyik legnagyobb hódítóját vendégljük meg. Mikor meghallottuk, hogy magát Napóleont készülünk fogadni, rettenetesen meg voltunk rémülve, hogy elégedett lesz-e a kiszolgálással.

-Kisebbséget okozott, hogy ilyen rövid idő alatt kellett beszerezni a megfelelő mennyiségű és minőségű élelmiszereket. A szakácsnőt is váratlanul érte a nagy feladat. Nem volt könnyű a francia ízlésnek megfelelő borokhoz, frissítőkhöz és desszertekhez hozzájutni, de a város polgárainak segítségével szerencsére időben megoldottuk az ezekhez hasonló problémákat. Kíváncsi vagyok, hogy a nyugati fényűzés után mit gondolhatott szerény ellátásunkról. Úgy véljük, minden tőlünk telhető megtettünk, és megtiszteltetésnek érezzük, hogy méltónak találtattunk eme feladat teljesítésére.

„Hogyan bánt Önökkel Napoleon?”

-Én sajnos nem találkoztam vele személyesen csak távolról volt lehetőségem személyre venni. A megjelenése nagyon impozáns és egészen elképesztő karizmája van.

-Közöttünk sem került sor hosszabb személyes kontaktusra, de abban a pár percben, amiben a figyelmét rám fordította, kedvesen viselkedett, de azért távolságtartó volt. Az átellenben levő ház lakói reggel az ajtón kopogtattak, hogy az egyik lakás ablaka alatt egy ágyúgolyót találtak a falban. Érdekes módon a fent említett szoba pont szembe esik azzal, amelyikben a híres-neves francia hadvezért elszállásoltuk. Egyesek szerint a császár nem aludt a legjobban és éjnek éjadján hirtelen felindulásából egy ágyúgolyót hajított ki az ablakon. Annak ellenére, hogy nem ez volt a legpihentetőbb éjszakája, udvariasan megköszönte a vendéglátást és kiemelte, hogy még életében nem evett ilyen jó palacsintát.

Miután meghallgattuk a ház úrnőinek nyilatkozatát, tovább róttuk a város utcáit.

„Mit gondolnak a franciákról?”

-Hogy is tudnám szavakba önteni azt a csodálatot, amit irántuk érzek. Követendő példaként tekintek a kifinomult szokásrendszerükre és eleganciájukra, emellett bámulatosnak tartom művészi érzéküket és szépségüket. Franciának lenni a maga a megtestesült tökély.

-Nem igazán ismerem őket, ezért nem tudok valós képet festeni róluk.

-Viszonylag sok időt töltöttem Franciaországban, de sehogy sem tudtam megszokni a nyelvüket. Nagyon zavarónak találom, hogy olyan, mint békák kuruttyolása szürkületkor.

„Mit gondolnak a kialakult helyzetről, miért veszítettünk?”

-Szomorúsággal tölt el a vereség. A problémák ott kezdődtek, hogy kémeink félre becsülték a francia hadsereg létszámát. A jelentős túlerővel szemben felkészületlenek voltunk, úgy gondoltuk elég lesz csupán a védekezés, hogy megfékezzük az ellenséget. Rengeteg ártatlan életbe került János főherceg késlekedése a visszavonuláskor.

-Úgy vélem, hogy a Napóleon által ajánlott ultimátumot el kellett volna fogadnunk és akkor most sokkal csekélyebb mértékben lennénk francia befolyás alatt.

-A küzdelem emberpróbáló volt. Rengeteg barátom és bajtársam veszett oda, de miért?!

A városon kívül eső tanyák épületei változó mértékben megrongálódtak, de vannak olyanok is, amelyek majdnem teljesen elpusztultak.

„Aggodalommal tölti el Önöket Napóleon birodalmának terjeszkedése?”

-Emígyen múlik el a világ dicsősége. Minden nagy birodalom elbukott egyszer, nincsen olyan vezető, aki ekkora hatalmat korlátlan ideig tudna gyakorolni.

-Végső soron örülök, hogy egy ennyire megfontolt uralkodó fennhatósága alá került az ország. Jelentős hódításai tükrözik, hogy mennyire összeszedett. Bárcsak minden ember, aki ekkora hatalommal rendelkezik, ilyen vezető szellemű volna!

-Nem tudom felfogni, hogy ennyi ártatlan élet kioltása, ennyi felesleges vérontás milyen célt szolgálhat. Emberek ezrei, tízezrei hullanak el egy hatalomvágyó ember megalomániája miatt.

Cikkünk végére érve láthatjuk, hogy a Napóleonnól és hódításairól alkotott vélemények nagymértékben megoszlanak. Nincsen egyöntetűen jó vagy rossz válasz, mindenki máshogy ítéli meg ezt a helyzetet. Abban viszont mind egyetértünk, hogy azt kell szem előtt tartani, ami országunknak a legjobb.